

รายงานการไปศึกษา / ดูงาน / ฝึกอบรม / ประชุมและสัมมนา

1. ชื่อนายสมฤทธิ์..... สกุลเพวะภูมิ.....
ตำแหน่ง ...ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.....
ที่ทำงาน ...ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมส่งเสริมการเกษตร.....
ไป (ดูงาน / ฝึกอบรม / ประชุม หรือสัมมนา) เรื่อง ...หลักสูตรการสร้างกระบวนการเปลี่ยนผ่าน
องค์กรสู่รัฐบาลดิจิทัล รุ่นที่ 7 (Digital Transformation Program: DTP#7)
ภายใต้หัวข้อ “Redesigning Digital Government with AI”
ณ ...โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น เป็นหลัก และศึกษาดูงานหน่วยงานรัฐ/เอกชนที่ประสบ
ผลสำเร็จในการพัฒนาด้านดิจิทัล ณ นครเชียงใหม่ และนครทางโจว สาธารณรัฐประชาชนจีน

ตั้งแต่วันที่21..... เดือน ...พฤศจิกายน..... พ.ศ. ...2568.....

ถึงวันที่27..... เดือน ...มีนาคม..... พ.ศ. ...2569.....

รวมระยะเวลา-..... ปี5..... เดือน-..... วัน

สัปดาห์ละ 1 วัน (ทุกวันศุกร์) เวลา 09.00-16.00 น. โดยฝึกอบรมทั้งหมด จำนวน 16 ครั้ง
ผู้ดำเนินการจัด ...โดย สถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล (ทีดีจีเอ) ภายใต้การดำเนินงานของ
สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

2. ค่าใช้จ่ายที่ใช้ไประหว่างฝึกอบรม / ดูงาน / สัมมนา / ประชุม

ค่าเบี้ยเลี้ยง-..... บาท

ค่าที่พัก-..... บาท

ค่าพาหนะ-..... บาท

อื่น ๆ (ระบุ)

ค่าลงทะเบียน248,000..... บาท

..... บาท

..... บาท

3. รายละเอียดการดูงาน ผูกอบรม ประชุม สัมมนา ฯลฯ ที่สมควรรายงานให้มีรายละเอียดและเนื้อหามากที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยบรรยายสิ่งที่ได้สังเกต รู้ เห็น หรือได้รับถ่ายทอดมาให้ชัดเจน ถ้ามีเอกสารต่างหากให้แนบไปด้วย

เนื้อหาวิชาการ

ขอบเขตเนื้อหาวิชาการที่ได้เรียนรู้ แบ่งออกได้ดังนี้

สัปดาห์ที่ 1: ทิศทางใหม่ภาครัฐ : พลิกโฉมด้วย Digital Transformation และ AI
การปรับ Mindset ผู้นำภาครัฐให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง (Disruption) และบทบาทของ AI ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ

สัปดาห์ที่ 2: กิจกรรม AI Leadership Bootcamp : พัฒนาทักษะผู้นำเพื่อการเปลี่ยนผ่านภาครัฐ
การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของแต่ละบุคคลด้าน IT และ AI เพื่อเตรียมตัวสู่การเรียนรู้และการทำงานกลุ่มของหลักสูตร

สัปดาห์ที่ 3: พื้นฐาน AI และกรณีศึกษาการประยุกต์ใช้ในภาครัฐ Data คือ รากฐานสำคัญของ AI ซึ่งได้มีการยกตัวอย่าง AI ที่ประสบผลสำเร็จ มีให้เห็นอยู่ตามผลิตภัณฑ์ในปัจจุบัน การเตรียมความพร้อมเรื่อง Data ที่ต้องเปลี่ยนจากกระดาษให้เป็นข้อมูลดิจิทัล สำหรับการใช้ AI ในการประมวลผลต่อไป รวมถึงการเรียนรู้พื้นฐานและทำความเข้าใจพื้นฐานเรื่อง Machine Learning, Deep Learning และความสามารถของ AI ในการทำนาย (Prediction) และการจำแนกข้อมูล ซึ่งมีความแตกต่างกันและต้องวิเคราะห์ให้จำแนกให้ได้

สัปดาห์ที่ 4: ธรรมชาติของ AI และกฎหมายที่สำคัญ และการเรียนรู้จากหน่วยงานต้นแบบในการประยุกต์ใช้ AI ภาครัฐและเอกชน เรียนรู้การทำ Data Governance for AI เรียนรู้เรื่องการบริหารจัดการข้อมูลให้มีคุณภาพ (Data Quality) และความปลอดภัย เพื่อเป็นวัตถุดิบหลักในการฝึกฝน AI ของหน่วยงาน

สัปดาห์ที่ 5: Design Thinking การออกแบบบริการภาครัฐยุค AI คือการใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบเพื่อหา "ปัญหาที่แท้จริง" ของประชาชน ก่อนจะนำเทคโนโลยีมาแก้ไข พร้อมทำ Work shop วิเคราะห์ปัญหาให้เข้าใจความต้องการที่แท้จริงของลูกค้า ตามหลักของ Design Thinking 5 ขั้นตอน คือ Empathize : ทำความเข้าใจ Define : การระบุปัญหาหรือประเด็นให้ชัดเจน, Ideate : การระดมความคิดใหม่ๆ อย่างไม่มีขีดจำกัด , Prototype : การสร้างแบบจำลอง หรือการสร้างต้นแบบ, Test : การทดสอบต้นแบบเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาของกลุ่มเป้าหมาย

สัปดาห์ที่ 6: AI เพื่อเข้าใจประชาชน : Understand the User โดยการศึกษาโมเดล Business Process Redesign (BPR) ซึ่งเป็นการทำความเข้าใจความต้องการของประชาชนที่แท้จริง เป็นการยกเครื่องกระบวนการงาน (Workflow) ลดขั้นตอนที่ซ้ำซ้อน และการนำระบบอัตโนมัติ (Automation) มาใช้เพิ่มประสิทธิภาพ

สัปดาห์ที่ 7: การพัฒนาแนวคิดนวัตกรรม AI เพื่อแก้ปัญหาภาครัฐอย่างสร้างสรรค์
ฝึกการออกแบบ User Experience (UX) ที่สามารถให้บริการประชาชนได้อย่างราบรื่น โดยการออกแบบจุดสัมผัสบริการ (Touchpoints) ให้ประชาชนใช้งานง่าย เข้าถึงได้ทุกคน (Inclusivity)

สัปดาห์ที่ 8: สร้างต้นแบบ AI จากไอเดีย : Build & Test แบ่งกลุ่มทำ Workshop Prototype 1 โดยใช้แนวความคิดของ Design Thinking ร่วมกับ AI เพื่อนำไปสู่การจัดทำโครงการเชิงบูรณาการเพื่อการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลฯ (Final Pitching & Showcase) ในวันปิดโครงการ

สัปดาห์ที่ 9: พัฒนาด้านแบบ AI ให้พร้อมใช้งาน : Improve & Refine ได้เรียนรู้ตัวอย่างที่ประสบผลสำเร็จจากทั่วโลกที่ประยุกต์ใช้ AI เพื่อพัฒนางาน ผลิตภัณฑ์ให้ตอบโจทย์ลูกค้าอย่างตรงจุด

สัปดาห์ที่ 10: ศึกษาดูงานต่างประเทศกับหน่วยงานรัฐ/เอกชนที่ประสบผลสำเร็จในการพัฒนาด้านดิจิทัล ณ นครเชียงใหม่ และนครหางโจว สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยดูงานที่ 1) สถานกงสุลใหญ่ ณ นครเชียงใหม่ 2) บริษัท iFlytek จำกัด 3) บริษัท SenseTime 4) Minhang Administrative Service Center 5) บริษัท Alibaba Cloud Vally. 6) หางโจว City Brain (HCB) เมืองอัจฉริยะ

สัปดาห์ที่ 11: การวางแผนกลยุทธ์ AI ในองค์กร : Roadmapสู่การใช้งานจริง ซึ่งได้ฝึกปฏิบัติจัดทำ Roadmap AI ขององค์กร พร้อมทั้งวางแผนกลยุทธ์ ในการดำเนินงานให้ประสบผลสำเร็จ

สัปดาห์ที่ 12: เสวนาวิชาการ การถอดบทเรียนจากการศึกษาดูงานต่างประเทศ โดยหัวข้อที่กลุ่มได้รับผิดชอบคือการไปดูงานของบริษัท iFlytek จำกัด ณ นครเชียงใหม่ สาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งมีความโดดเด่นด้านการแปลงเสียงให้เป็นตัวอักษร (Text) และมีผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย เช่น การสื่อสารไร้พรมแดน (เครื่องฟังแปลภาษา เครื่องแปลภาษา) สมอกลอัจฉริยะ โดยมี Spark Model เป็นสมอกลสำหรับการประมวลผล LLM เป็นต้น และไปดูงาน ณ สำนักงานใหญ่ ธนาคารไทยพาณิชย์ (SCB Head Office) ที่ได้พัฒนา Model ภาษาขนาดใหญ่ ที่ชื่อ “Typhoon” สำหรับการแปลภาษาไทย รวมถึงเทคโนโลยีใหม่ๆ AI นำมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพของงานภายในองค์กร

สัปดาห์ที่ 13: วิเคราะห์ความเสี่ยง AI เพื่อการใช้งานอย่างมั่นใจและปลอดภัย โดยการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามมาตรฐาน ISO/IEC 23894:2023 และ AI RMF 1.0 โดยใช้เครื่องมืออย่าง Risk Heatmap และ Risk Register เพื่อคัดกรองโครงการที่มีความเสี่ยงสูง พร้อมทั้งลงมือปฏิบัติ workshop : Assess the risk

สัปดาห์ที่ 14: การเตรียมความพร้อมนำเสนอ การสื่อสารแนวคิด AI อย่างมืออาชีพ และจัดทำโครงการเชิงบูรณาการเพื่อการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลฯ และเตรียม Pitching ต่อผู้ทรงคุณวุฒิ โดยการระดมสมองภายในกลุ่มย่อยคิดผลิตภัณฑ์ที่เป็น Pain point ที่สำคัญ โดยการนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่ และ AI มาช่วยในการจัดทำโครงการ

สัปดาห์ที่ 15: นำเสนอโครงการต่อผู้ทรงคุณวุฒิ และปรับปรุงแก้ไข Project ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิโดยได้เป็นผู้แทนกลุ่มที่ 1 นำเสนอเรื่อง “พัทยาชีวๆ (PATTAYA shield Chill)” เป็นการนำเสนอการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีร่วมกับกล้องวงจรปิด และการประมวลผลด้วย AI สำหรับการแจ้งเตือน ดูแลความเรียบร้อยของเมืองพัทยา ในรูปแบบ Smart City พร้อมทั้งเก็บประเด็นคอมเม้นท์ของผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อปรับปรุงและเตรียมพร้อมสำหรับการนำเสนอครั้งสุดท้าย (Final Pitching)

สัปดาห์ที่ 16: การนำเสนอโครงการเชิงบูรณาการเพื่อการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลฯ (Final Pitching & Showcase) โดยได้เป็นผู้แทนกลุ่มที่ 1 นำเสนอเรื่อง “พัทยาชีวๆ (PATTAYA shield Chill)” เป็นการนำเสนอการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีร่วมกับกล้องวงจรปิด และการประมวลผลด้วย AI สำหรับการแจ้งเตือน ดูแลความเรียบร้อยของเมืองพัทยา ในรูปแบบ Smart City พร้อมทั้งพิธีปิดและมอบประกาศนียบัตรหลักสูตรการนำกระบวนการเปลี่ยนผ่านองค์กรสู่รัฐบาลดิจิทัล รุ่นที่ 7

วิธีการนำเสนอเนื้อหาของวิทยากร

รูปแบบและวิธีการนำเสนอเนื้อหาตลอดหลักสูตรจะแยกออกเป็นส่วน ๆ ขึ้นอยู่กับวิชาที่เรียน ดังนี้

1. การบรรยายเชิงกลยุทธ์ (Strategic Lectures) จะเน้นการปูพื้นฐานด้านนโยบายรัฐบาลดิจิทัล และทิศทางของเทคโนโลยี AI ในระดับสากล การใช้สไลด์นำเสนอที่เน้น Data Visualization เพื่อให้เห็นภาพรวมของ Digital Landscape ได้ชัดเจน
2. การวิเคราะห์กรณีศึกษา (Case Study Analysis) ด้วยการยกตัวอย่างองค์กรภาครัฐและเอกชนทั้งในและต่างประเทศที่ประสบความสำเร็จในการใช้ AI การวิเคราะห์ความล้มเหลว (Lessons Learned) เพื่อป้องกันข้อผิดพลาดในการทำ Digital Transformation
3. การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Interactive Workshops) โดยใช้กระบวนการ Design Thinking ในการ "Redesign" บริการภาครัฐ และแบ่งกลุ่มย่อย (Breakout Sessions) เพื่อฝึกระดมสมองและแก้ไขโจทย์จำลอง (Simulation) โดยมีวิทยากรพี่เลี้ยง (Facilitator) คอยให้คำแนะนำ
4. การอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Discussion) โดยการเชิญผู้เชี่ยวชาญจากหลายสาขา (Tech, Law, Ethics) มาเสวนาแลกเปลี่ยนมุมมอง และเปิดเวทีให้ผู้เข้าอบรมได้แชร์ประสบการณ์และอุปสรรคที่เจอจริงในองค์กร (Cross-Agency Collaboration)
5. การสาธิตและทดลองใช้เครื่องมือ AI (Hands-on Tools Demo) โดยการแนะนำเครื่องมือ AI ที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน (เช่น Generative AI สำหรับงานเอกสาร หรือ Data Analytics Tools) การสาธิตการใช้แพลตฟอร์มกลางของภาครัฐที่สนับสนุนโดย DGA
6. การศึกษาดูงาน (Site Visits / Study Trips) การเข้าเยี่ยมชมหน่วยงานหรือบริษัทเทคโนโลยีชั้นนำ เพื่อเห็นการทำงานของระบบ AI และ Big Data ในสถานที่จริงการรับฟังบรรยายจากผู้ปฏิบัติงานจริง (Practitioners) เพื่อทำความเข้าใจ Context ของการใช้งาน
7. การจัดทำโครงการกลุ่ม (Action Learning Project - ALP) โดยให้ผู้เข้าอบรมนำโจทย์จริงจากหน่วยงานมาออกแบบทางออก (Solution) ด้วย AI นำเสนอผลงาน (Pitching) ต่อคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อรับ Feedback ไปพัฒนางานต่อ

4. ประโยชน์ที่ได้รับ

4.1 ประโยชน์ที่ได้รับต่อตนเอง

- 1) ได้เปิดโลกกว้าง และเห็นตัวอย่าง หรือ กรณีศึกษา จากหน่วยงานภาคเอกชนทั้งในและต่างประเทศที่ประสบผลสำเร็จ ที่สามารถมาพัฒนาต่อยอดในงานที่รับผิดชอบได้
- 2) ได้รับความรู้การพัฒนาทักษะความเป็นผู้นำดิจิทัล (Digital Leadership): เข้าใจบทบาทของผู้นำในการขับเคลื่อนองค์กรผ่านกระบวนการ Redesign โดยใช้ AI เป็นเครื่องมือสำคัญ
- 3) ได้มีความรู้ด้านธรรมาภิบาลและความเสี่ยง AI (AI Governance & Risk): ได้เรียนรู้เฟรมเวิร์กมาตรฐานสากล เช่น ISO/IEC 23894:2023 และ AI RMF 1.0 เพื่อการใช้งาน AI อย่างมั่นใจและปลอดภัย
- 4) ได้ฝึกทักษะการคิดเชิงออกแบบเพื่อภาครัฐ (Design Thinking for Government) ด้วยการฝึกรออกแบบบริการสาธารณะใหม่ที่ลดขั้นตอนซ้ำซ้อนด้วยระบบอัตโนมัติ (Automation)
- 5) ได้เรียนรู้ปัญหาต่าง ๆ และได้เครือข่าย (Connection) ในการทำงานระหว่างบุคคลกรร่วมชั้นเรียน คณะผู้จัด (สพร.) รวมถึงอาจารย์ วิทยากร ที่มาถ่ายทอดความรู้ในครั้งนี้

4.2 ประโยชน์ที่ได้รับต่อหน่วยงาน

1) หน่วยงานมีบุคลากร ที่สามารถนำความรู้มาใช้อย่างมีประสิทธิภาพการให้บริการ (Service Enhancement) ให้กับหน่วยงานในการปรับเปลี่ยนกระบวนการ (Process Redesign) เพื่อตอบสนองประชาชนได้รวดเร็วและแม่นยำขึ้น รวมถึงการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่หรือ ปัญญาประดิษฐ์ (AI) รวมถึงเครื่องมือต่างๆ ของ AI ที่ได้เปิดให้ใช้บริการ

2) หน่วยงานมีบุคลากร ที่เข้าใจด้านการบริหารจัดการความเสี่ยง ลดโอกาสเกิดความผิดพลาดจากการใช้เทคโนโลยีที่อาจส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงหรือข้อมูลกฎหมาย เช่น การจัดทำ Risk Register สำหรับระบบ AI ของหน่วยงานเพื่อเฝ้าระวังเรื่องการละเมิดความเป็นส่วนตัว (Privacy) หรือความลำเอียงของข้อมูล (Bias) ที่ไม่ถูกต้อง

3) หน่วยงานมีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน (Cross-Agency Collaboration) ที่สามารถติดต่อประสานงานกันได้อย่างสะดวก ส่งผลให้เกิดการเชื่อมโยงข้อมูลและบูรณาการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นในอนาคตได้

5. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

5.1 ปัญหาอุปสรรค

1) การเตรียมความพร้อม ด้านทรัพยากรบุคคล หรือบุคลากร ของหน่วยงานที่สามารถเข้าใจ และใช้ AI ให้มีความพร้อมและจำนวนมาก เพื่อมาช่วยในการทำงาน รวมถึงการออกแบบและพัฒนางานให้เป็นดิจิทัล ลดกระบวนการ (Digital Transformation) ซึ่งต้องใช้ทั้งงบประมาณต่อเนื่องและบุคลากรที่มีทักษะเฉพาะทาง

2) การเตรียมความพร้อม ด้านโครงสร้างพื้นฐานข้อมูล (Data) ให้เป็นดิจิทัล ซึ่งข้อมูลบางส่วนยังอยู่ในรูปแบบกระดาษ หรือจัดเก็บแบบกระจัดกระจาย (Data Silo) ทำให้ยากต่อการนำ AI มาประมวลผล ซึ่งต้องแปลงให้เป็น Digital Format ครบ 100%

3) การเตรียมความพร้อม ด้านอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์ประมวลผลที่รวดเร็ว รองรับการดำเนินงานของ AI รวมถึงการพัฒนาหรือเข้าใช้โมเดลสมอง AI ที่มีให้บริการทั้งฟรี และมีค่าใช้จ่าย ซึ่งต้องมีการลงทุนเพิ่มเติมค่อนข้างแพง

4) การเรียนรู้ถึงเกณฑ์มาตรฐานใหม่ เช่น มาตรฐานความเสี่ยง AI เช่น ISO/IEC 23894 มีรายละเอียดทางเทคนิคสูง อาจทำให้บุคลากรระดับปฏิบัติการนำไปใช้ได้ยากในช่วงแรก

5.2 ข้อเสนอแนะ

1) พัฒนา/อบรมบุคลากรของหน่วยงานที่สามารถเข้าใจ และใช้ AI ให้มีความพร้อมในการใช้เทคโนโลยี และ AI ทั้งผู้ใช้งานอย่างทั่วถึง และนักออกแบบและพัฒนางานให้เป็นดิจิทัล การลดกระบวนการ (Digital Transformation) ให้มีความพร้อม

2) ลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานข้อมูล (Data Structure) ให้เป็นดิจิทัล โดยนำข้อมูลในรูปแบบกระดาษ หรือจัดเก็บแบบกระจัดกระจาย (Data Silo) แปลงให้เป็น Digital Format

3) ลงทุนด้านอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์ประมวลผลที่รวดเร็ว รองรับการดำเนินงานของ AI รวมถึงการพัฒนาหรือเข้าใช้โมเดลสมอง AI ซึ่งต้องมีการลงทุนเพิ่มเติมและต่อเนื่อง

4) การวางออกนโยบาย หรือ แผนแม่บทด้านเทคโนโลยีและ AI เพื่อเป็นกรอบในการพัฒนางานให้ต่อเนื่อง

6. ท่านจะนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานอย่างไรบ้าง (โปรดระบุเป็นรายบุคคล)

- 1) ปรับปรุงแผนแม่บทด้านเทคโนโลยี ให้รองรับเทคโนโลยีด้าน AI และแผนการขับเคลื่อนนโยบาย
- 2) สนับสนุนภารกิจหลักของกรมส่งเสริมการเกษตร ด้วยการใช้แนวความคิด Redesigning Government มาปรับปรุงระบบกระบวนการต่างๆ เช่น ฐานข้อมูลเกษตรกรและระบบรายงานสถิติต่างๆ ให้เป็นอัจฉริยะมากขึ้น เช่น การพัฒนา Dashboard พยากรณ์ภัยแล้งหรืออุทกภัยโดยใช้ AI วิเคราะห์ข้อมูลย้อนหลังร่วมกับข้อมูลปัจจุบัน
- 3) ขับเคลื่อนการเตรียมความพร้อมด้าน ICT Infrastructure เพื่อรองรับกฎระเบียบใหม่ๆ เช่น EUDR โดยใช้โครงสร้างพื้นฐานข้อมูลที่มั่นคงและปลอดภัยตามหลักธรรมาภิบาล AI
- 4) ผลักดันแผนการพัฒนาศักยภาพ ให้มีความรู้ด้าน AI ให้ครอบคลุมทุกระดับของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการเกษตร รวมถึงเกษตรกร
- 5) เสนอแนวทางการบูรณาการใช้ประโยชน์ข้อมูลและเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือหน่วยงานของบุคคลากรที่เข้าฝึกอบรมในครั้งนี้

(.....นายสมฤทธิ์ เทะภูมิ.....)

ผู้รายงาน

7. ความเห็นของผู้บังคับบัญชา (ระดับผู้อำนวยการกอง/สำนัก/เกษตรจังหวัด หรือเทียบเท่า ขึ้นไป)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(.....)

ตำแหน่ง

หมายเหตุ กรณีที่ไปประชุม / สัมมนา / ฝึกอบรม / ดูงาน เป็นหมู่คณะ โปรดระบุชื่อผู้ร่วมเดินทาง
และเสนอรายงานเพียงชุดเดียว